

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro Quarto Decretalium : In Quo De Sponsalibus, Et Matrimoniis, & quae eis annexa sunt, agitur, eadémque plenè, & theoricè explanatur, & declarantur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1678

Titulus. V. De Conditionibus apposis in desponsatione, vel in aliis contractibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98293)

suetudine, n. 5. Sed neque Papa potest condere legem, ut matrimonium ratum, & non consummatum dirimatur per subsequens carnali copulâ consummatum, n. 6. Qui accepit in uxorem, quam alter sibi prius desponsaverat per verba de presenti, debet illam dimittere, & nunquam potest esse legitima ejus uxor, debetque 40. diebus penitere in pane, & aqua per 7. sequentes annos, c. 2. h. t. n. 7. Quæ requirantur, ut contrahens matrimonium cum desponsata alteri per verba de presenti, omnino inhabilis fiat ad ducendam illam, etiam post mortem primi viri? n. 8.

§. III. An appellans in causa matrimoniali possit, lite pendente, aliud matrimonium contrahere?

Resp. pendente lite super matrimonio, et si appellatum fuerit, non potest aliud matrimonium contrahi cum alia, & si talis contraxerit, tale matrimonium est separandum, ac irritandum, c. Tua 4. h. t. n. 9. & 10. Vel saltem usus matrimonij prohibendus, cit. n. 10.

SERIES CAPITVLORVM.

IN ANTIQVIS.	c. 3. n. 3. & seq.
c. 1. n. 1. & seq.	c. 4. n. 9. & seq.
c. 2. n. 7. & seq.	c. 5. & ult. n. 5. & 6.

TITVLVS V.

DE CONDITIONIBUS APPOSITIS in desponsatione, vel in alijs contrahibus.

§. I. Quid sit conditio, & quoruplex, quid modus, causa, & demonstratio, quæ matrimonio, aliisque contrahibus apponuntur.

ASSERTIO I. Conditio propriè dicta est dispositio, id est, actus, vel contractus suspensio in futurum tempus, & eventum incertum, & explicatur per particulam *Si*, ut contraham tecum matrimonium, si pater tuus consenserit. Modus est qualitas adjuncta dispositioni, per quem onus aliquod adjicitur, ad quod obligatur contrahens, & explicatur per particulam *Ut*. v. g. duco te, ut divitias, vel honorem consequar. Causa apponitur, quando exprimitur causa, ob quam contrahitur matrimonium, & explicatur per dictionem *Quia*, ut duco te, quia dives, vel pulchra es. Demonstratio fit, quando demonstratur persona, cum qua contrahitur, ut duco te, quæ es, libera, vel virgo. n. 1. Aff. 2. Conditiones quædam sunt generales, aliæ speciales, quædam intrinsecæ, aliæ extrinsecæ: item quædam sunt necessariæ eventuræ, aliæ impossibiles: rursus aliæ contingentes, & possibiles: quædam honestæ, quædam turpes, quædam indifferentes, seu impertinentes. Denique ex turpibus quædam sunt contra substantiam, & bona matrimonij, aliæ non. n. 2.

§. II. An conditio contractui matrimonij appositæ, illud vitiet, vel suspendat?

ASSERTIO I. Matrimonium contractum sub conditione relata in tempus præsens, vel præteritum, non suspenditur, vel vitiat, sed statim valet, si conditio est, vel fuit posita: non valet, si ea non existit, vel non extitit. v. g. duco te, si es virgo, nobilis, dives &c. n. 3. Aff. 2. Matrimonium contractum sub

conditio de futuro possibili, honesta, & contingente, v. g. duco te, si pater tuus consenserit, suspenditur, ita ut non valeat, nec obliget, donec conditio impleatur. n. 4. Imò etiam sponsalia de futuro jurata possunt contrahi sub conditione de futuro, neque prius obligant, donec conditio fuerit impleta, nisi consensus de presenti, aut carnalis copula fuerit secuta, c. De illis. 3. h. t. n. 5. & 6. Hodie verò hujusmodi præsumpta matrimonia non valent, nisi coram Parocho, & testibus sint contracta, cit. n. 6. Solvitur objecto n. 7. Qui matrimonium contrahit per verba de presenti sub conditione non improbat ab Ecclesia, ut contraho tecum, si pater meus consenserit, non est cogendus ad contrahendum, & multò minùs ad consummandum matrimonium, nisi accedat consensus patris, quia non potest dici consensus de presenti, c. Super eo. 5. h. t. n. 8. & 9. Matrimonium non potest conferri in arbitrium alterius, cit. n. 9. Probabilius est non tantum consensui matrimonij, sed etiam ipsi matrimonio adjici posse conditionem, v. g. contraho tecum, si pater meus consenserit. num. 10.

§. III. An conditio de futuro necessaria, vel impossibilis, adjuncta matrimonio, illud vitiet, vel suspendat?

ASSERTIO I. Matrimonium contractum sub conditione de futuro necessaria, ut contraham tecum, si cras sol oriatur, non suspenditur per conditionem adjunctam, nec vitiat, sed perinde est, ac si ea appositæ non esset, adeoque validum est tale matrimonium, modò contrahentes sciant conditionem esse necessariam. n. 11. Aff. 2. Matrimonium contractum sub conditione de futuro, quæ repugnat substantiæ, & bonis matrimonij, invalidum est: si verò in contractu matrimonij conditio impossibilis, vel turpis apponatur, quæ non est contra substantiam matrimonij, ea habetur pro non adjuncta, & matrimonium tenet, c. 7. & ult. h. t. n. 12. Declaratur n. 13. Quando conditiones turpes, & inhonestæ adversus substantiam matrimonij appositæ non irritant contractum matrimonij? n. 14. Sicut matrimonium contractum sub conditione suspensiva, quæ est contra illius substantiam, non tenet: ita non tenet, si fuerit contractum sub conditione resolutive, ut contraho tecum, si non invenero aliam ditiores, n. 15. Conditiones turpes, vel impossibiles, quæ matrimonij substantiæ non adversantur, non reddunt irritum matrimonium, sed rejiciuntur, & pro non adjunctis habentur, favore matrimonij, ut contraho tecum, si furtum feceris, n. 16. Quenam requirantur, ut conditio impossibilis rejiciatur in contractu matrimonij? n. 17. Omnes fideles censentur recipere Sacramenta, juxta intentionem Ecclesiæ, n. eod. Quando matrimonium contractum sub conditione turpi, vel impossibili non teneat, propter defectum consensus conjugalis? n. 18. Præterea matrimonium sub turpi conditione contractum, eâ reiectâ, servandum est, c. 1. h. t. num. 19. ubi etiam aliæ expositiones referuntur. Qui sponsalia contrahit sub conditione honesta, si pater suus consentiat, & ante impletam conditionem, habet copulam cum illa, à conditione recessisse videtur, & matrimonium tenet, c. Per tuas. 6. h. t. n. 20. Sponsalia de futuro, non tantum pura, & ab-

soluta, sed etiam conditionalia per secutam copulam transeunt in matrimonium, quia tunc Ecclesia præsumit contrahentes recessisse à conditione, & voluisse purè, & absolute contrahere, nec admittit probationem in contrarium, *n. 21*. An si matrimonio sint adjectæ tales conditiones, v. g. contraham tecum, si te virginem invenero, vel si tecum rem habueris, &c. sint validæ, vel tanquam turpes rejici debeant? *num. 22*.

§. IV. Proponuntur, & resolvuntur aliæ nonnullæ quæstiones circa sponsalia, vel matrimonia sub conditione contracta?

Quær. 1. An matrimonium contractum per verba de præsentibus inter habiles sub conditione honesta de futuro, & contingenti, ut contraho tecum, si pater tuus consenserit, postea conditione sit validum, sine novo consensu utriusque conjugis? Resp. probabile est tale matrimonium statim perfici, impletâ conditione, sine novo contrahentium consensu, *n. 23*. Idque magis declaratur *n. 24*. Quær. 2. An post Concil. Trident. requiratur ad valorem matrimonii, ut Parochus, & testes non tantum contractui sub conditione de futuro inito, sed etiam impleti conditionis interfuerint? Resp. probabile est requiri, quamvis sufficiat, si ipsi contrahentes coram Parocho, & testibus asserant postea, conditionem esse impletam, *n. 25*. Etsi verò talia matrimonia sint valida, non tamen facile sunt permittenda, sed tutius est, ut post impletam conditionem, consensus matrimonialis renovetur coram Parocho, & testibus, *cit. n. 25*. Quær. 3. An si inhabiles ad matrimonium contrahendum per verba de futuro promittant sibi invicem, vel etiam de præsentibus contrahant matrimonium sub conditione, si Papa dispensaverit, obligationem contrahant, & qualem, ante, vel post dispensationem? Resp. per se loquendo, non peccant, si sponsi sub tali conditione matrimonium sibi invicem promittant, *n. 26*. Probabile quoque est, matrimonium per verba de præsentibus inter personas impeditas, seu inhabiles contractum, impetratâ dispensatione, purificari, seu perfici, absque novo consensu contrahentium coram Parocho, ac testibus expresso, *n. 27*. Probabilius tamen est, matrimonium sub conditione dispensationis Papalis contractum nunquam sine novo consensu coram Parocho, & testibus expresso perfici, *cit. n. 27*. Quær. 4. Si quis sponsalia, vel matrimonium contraxit cum duabus, quarum, vel quod ex illis servandum sit, & validum? Resp. si quis cum duabus contrahat sponsalia sub conditione de futuro, etsi posteriorum sponsalium conditio prius impleatur, adhuc priora erunt valida, quandocumque eorum conditio evenierit. Si quis verò cum duabus contraxit matrimonium, sub conditione pendente in futurum, illud validum est, cujus conditio prius impletur, si illud primò contractum sit, si vero posterius, modò tamen contrahens utrumque, quantum potest, velit esse validum, & neutrum consensum revocavit, *n. 28*.

§. V. An causa, demonstratio, vel modus adjectus contractui matrimoniali ipsum vitiet, vel suspendat?

ASSERTIO I. Demonstratio, vel causa, si vitiosa sit, si vitiosa sit, vel contraria substantiæ matrimonii, vera, vel falsa, per se nunquam suspendit,

nec vitiat matrimonium, sed semper habet effectum non adjectæ, & matrimonium valet, ut si contrahens uxorem, quæ vel quia es sterilis, vel virgo. Aff. 2. Modus adjectus contractui matrimonii vitiat illum, nec suspendit, nisi sit contrarius substantiæ, aut bonis matrimonii, *n. 30*. An modus adjectus matrimonio sit impossibilis, si repugnans substantiæ matrimonii, ut si contraham tecum eâ lege, ut digito cælum tangas, vel aureum mihi des: vel turpis, & illicitus, ut si contraham tecum, si interficias, tunc matrimonium validum pro non adjecto habetur, in favorem matrimonii, *n. 31*. Unde cognosci possit, utrum quod adjectum sit sit sub modo, vel conditione, dicta, si suspensiva, an verò solum sub modo, vel conditione non suspensiva? *n. 32*. Specialis conditio non suspensiva, si modus impudicus, vel turpis, si non adversetur substantiæ matrimonii, ob illius favorem, *cit. n. 32*. Si contrahens manumitti sub ea conditione, seu modo, ut non natus, vel clericus, c. Cum sit. 2. h. 1. m. 1. titio Ecclesiæ, vel pio loco facta sub modo, vel conditione, à donatore postea revocari, nisi expressè sit pactum, ventum in donatione, quod si pactum, non servetur, possit revocari, c. Verum. Idque declaratur *n. 35*.

SERIES CAPITULORUM

IN ANTIQUIS.

c. 1. n. 19.

c. 2. n. 33.

c. 3. n. 5. & 2. segg.

c. 4. n. 34. & seg.

c. 5. n. 8. & 10.

c. 6. n. 10. & 11.

c. 7. & 8. n. 11.

quor seg.

TITULVS V QUI CLERICI, VEL VO matrimonium contrahere possunt.

§. I. Vtrum Ordo sacer dirimat matrimonium, & quo jure?

ASSERTIO I. Per Ordinem sacrum Presbyteratum, Diaconatum, & Subdiaconatum dirimitur matrimonium postea initum. Excipitur 1. nisi quis fuerit promotus in Episcopatum, seu metum gravem. 2. qui suscipiunt sacrum ante pubertatem, non obligantur continentiæ ei annexum, *num. 2*. Clerici constituti, si uxorem ducant, sic irregulariter. Subdiaconus, qui de facto contrahit matrimonium, si ad Religionem transire voluerit, potest prius concedere, ut ad altiores Ordines promoveretur. Si verò non vult ad Religionem transire, Subdiaconatu ministrare, neque ad altiores Ordines promoveri potest, in minoribus tamen ministrare poterit, *n. 3*. Qui in minoribus sunt constituti, possunt contrahere matrimonium, *n. 4*. Episcopus dispensare potest, ut eo in Sacris constituto, si cum unica, & legitime contraxit matrimonium: secus, si cum corrupta, vel cum eo Clerico in Sacris constituto contraxit, *n. 5*. Aff. 2. probabiliter, non jure naturali, vel Divino, sed jure ecclesiastico per susceptionem Ordinis dirimitur.